

Keskustan ratkaisuja itäiselle Suomelle

www.keskusta.fi

KESKUSTAN RATKAISUJA ITÄISELLE SUOMELLE

Suomi pitää saada kestävän kasvun tielle jatkuvan leikkaamisen sijaan. Siihen tarvitaan todellista aluepolitiikkaa, jotta koko Suomen voimavarat saadaan käyttöön.

Itäinen Suomi on pitkään jäänyt aluekehittämisessä muusta maasta jälkeen. Eteläisestä ja läntisestä Suomesta on tullut kehityksen veturi, mikä on johtanut osin kansallisten voimavarojen suuntaamiseen näille alueille. Tämä näkyy esimerkiksi energia-, tie- ja rautatie-investoinneissa.

Venäjän sota Ukrainassa on vaikuttanut vakavimmin Suomen rajamaakuntiin Suomenlahdelta Itä-Lappiin. Vaikutukset ovat syviä ja pitkäkestoisia. Tämän vuoksi koko itäiseen Suomeen tarvitaan erillinen toimenpideohjelma. Alueen elämisen, asumisen ja yrittämisen edellytyksistä pitää huolehtia yhdessä alueen omin sekä valtion ja EU:n voimavaroin. Itäisen Suomen elinvoima on koko Suomen turvallisuuskysymys.

Jokaisen alueen menestys rakentuu sen omien vahvuuksien hyödyntämiselle. Itäisen Suomen vahvuuksia ovat etenkin runsaat luonnonvarat, kuten puhdas vesi, metsät, mineraalit ja luonnontuotteet. Itäinen Suomi tunnetaan myös monipuolisesta luonnosta, luonnonrauhasta ja hiljaisuudesta. Itäisessä Suomessa on vahvaa koulutusosaamista ja erikoistumista, merkittävä satama ja puolustusvoimien yksiköjä. Ihmisillä on kotiseuturakkautta ja halua oman alueen kehittämiseen.

Keskustan Ratkaisuja Itäiselle Suomelle- vaihtoehto on rakennettu Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin keskustalaisten voimin. Ohjelmaan on koottu sekä lyhyen että pidemmän aikavälin toimenpiteitä. Yhteisten tavoitteiden edistämisen ohella jokainen meistä tekee töitä oman maakuntamme kärkihankkeiden puolesta.

Osaaminen lähtee perustaitojen hallinnasta

Syntyvien ikäluokkien dramaattisen laskun myötä on selvää, että monet pienet kunnat eivät pysty tulevaisuudessa yksin hoitamaan perusopetuksen palveluja ellei lapsiluku käännny heti kasvuun. Itäisen Suomen ja koko maan elinvoiman kannalta on tärkeää taata peruskoulu jokaiseen kuntaan myös ikäluokkien pienentyessä.

Koulujen lakkauttamisessa on useimmiten kyse rahasta. Oppilaskohtaisia kuluja on tähän asti alennettu laittamalla pieniä kouluja kiinni ja keskittämällä oppilaita isompiin yksiköihin. Tällä mallilla perusopetuksen yksiköitä jäisi vain suurimpiin kaupunkeihin ja taajamiin 2030-luvulle mentäessä. Koulumatkat kävisivät itäisessä Suomessa aivan liian pitkiksi, sillä jo nyt koulukuljetukset vaikuttavat mm. maaseudun oppilaiden hyvinvointiin.

Jatkossa lakkautusuhka koskee erityisesti yläkouluja. Alakouluissa voidaan tulevaisuudessakin toteuttaa yhdysluokkaopetusta ja saada ne näin säilymään. Yläkouluihin on sen sijaan vaikea taata pätevää aineopetusta, jos opettajille ei ole riittävästi työtä. Erilaiset paikalliset yhteistyömallit ovat yksi, mutta eivät yksinään riittävä ratkaisu.

Yksi vaihtoehto pienten ylä- ja yhtenäiskoulujen sulkemisille on alueellisen mallin kehittäminen, johon liittyy myös monipaikkaisen etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen mahdollistaminen kouluissa. Etäopetustilanteissa opettajan ei tarvitse olla linjan molemmissa päissä, vaan esimerkiksi koulunkäynnin ohjaaja nuoren seurana tarkoin harkituissa oppiaineissa, kuten kielissä ja eri uskontojen opetuksessa, riittää.

Keskusta kannattaa alueellisia ja paikallisia kokeiluja perusopetuksessa, joilla turvataan lähipalvelut ja alueellinen elinvoima. Keskusta tervehtii ilolla kokeiluja, joissa etsitään tapoja sopeutua vähenevään lapsilukuun esimerkiksi pienten kouluyksiköiden verkostotoiminnalla.

Itäisessä Suomessa tehdään koulutuksen pilotti peruskoulussa. Siinä lisätään matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opetusta ja vahvistetaan osaamis pohjaa. Tavoitteena on myös koulutus- ja oppimiseröjen kaventaminen.

Lapsimäärän vähenemisen myötä perusopetus on laajan muutoksen edessä. Siihen varautuminen ei voi olla vain itäisen Suomen pienten kuntien harteilla, koska henkilöstöresurssi kehitystyöhön on niissä hyvin niukka. Muutostyöhön täytyy saada mukaan pienten kuntien lisäksi myös valtio sekä isot kaupungit. Keskusta esittää lähikoululisää ja kahden tai useamman kunnan lähikouluyhteistyöhön kannustavaa tukea.

Koulutus ja elinkeinoelämä yhteistyöhön

Tarvitsemme itäiseen Suomeen lisää koulutuksen ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä. On tärkeää, että korkeakoulut ja elinkeinoelämä yhdessä tekevät itäisen Suomen osaamisen tiekartan, jossa selvitetään ja ennakoidaan itäisen Suomen kasvun kannalta keskeisimmät alat ja niiden koulutustarpeet.

Ammatillinen koulutus on alueellinen tasa-arvo- ja elinvoimakysymys. Osaavien työntekijöiden saatavuus on yritysten kehityksen keskeinen pullonkaula. Maantieteellisesti kattavalla koulutusverkolla vastaamme yritysten työntekijäpulaan.

Hallituksen leikkaukset ammatilliseen koulutukseen ovat kohdistuneet myös itäiseen Suomeen. Itäisessä Suomessa on suuri määrä aikuisopiskelijoita, joten leikkauksilla on suora vaikutus aikuisväestön työllisyyteen.

Aikuisopiskelijoihin kohdistuneet leikkaukset ovat vaikuttaneet suoraan myös ensimmäisen tutkinnon opiskelijoihin. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvien leikkausten on loputtava.

Sähkönsiirtoverkkoon lisää kapasiteettia

Uusiutuvan energian riittävyys edellyttää sähkönsiirtoverkkojen kasvattamista ja vahvistamista. Voimalinjat sijoittuvat pohjois-eteläsuunnassa läntiseen ja keskiseen Suomeen. Itäinen Suomi jää lähes tyhjäksi.

Tuulivoiman rakentamisen ongelmat itärajan läheisyyteen on selvitetty moneen kertaan. Ratkaisua tutkavalvonnan ja tuulimyllyjen läheiseen sijaintiin ollaan kuitenkin edelleen hakemassa. On toivottavaa, että puolustukseen käytettäviä – ja merkittävästi kasvavia – määrärahoja voitaisiin käyttää esimerkiksi huoltovarmuuden kannalta tärkeän energiantuotannon ja puolustuksen kannalta tärkeän tutkateknologian yhdistämiseen.

Itäinen Suomi tarjoaa hyvät mahdollisuudet myös aurinkovoiman mittavaan lisäämiseen. Käytöstä poistetut turvesuot ovat hyvä mahdollisuus lisätä uusiutuvaa energiaa ja samalla saada ilmastopäästöjä kuriin turvesoita ennallistamalla.

Biokaasulla on vahva jalansija itäisessä Suomessa. Siihen liittyviä investointeja tulee edistää. Biokaasun käyttömahdollisuuksia pitää lisätä, koska biokaasu vahvistaa huoltovarmuutta, korvaa raskasta polttoöljyä ja mahdollistaa puhdasta siirtymää fossiilisesta kaasusta biokaasuun koko Suomessa. Lisäksi se kasvattaa maatalouden ravinnekiertoa.

Uusiutuvan energian riittävyys edellyttää sähkönsiirtoverkkojen kasvattamista ja vahvistamista.

Investointien esteenä tai hidasteena on sähkönsiirtoverkon kapasiteetti. Valtion tulee laittaa vauhtia muna-kanailmiön ratkaisuun: investoinnit lähtevät liikkeelle, jos valtion suunnalta näytetään vihreää valoa uusille siirtolinjoille. Riittävän sähkönsiirtokapasiteetin turvaaminen edellyttää 400 kV jännitetason voimalinjan rakentamista Kainuusta Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan (ns. Vaara-linja) sekä Harjulinjan rakentamista keskiseen Suomeen.

Datakeskuksia nousee kiihtyvällä tahdilla eri puolille Suomea. Maamme on niille houkutteleva kohde edullisen sähkön sekä viileän ilmaston takia. Datakeskukset tuovat työtä ja verotuloja, mutta investoinnit tarvitsevat myös laajaa yhteiskunnallista tarkastelua mm. niiden energiatarpeiden, turvallisuus- ja tietoturvanäkökulmien, TKI-toimintaympäristön kehittämisen sekä sähkön saatavuuden ja hintakehityksen kannalta. Myös hukkalämmön hyödyntämismahdollisuudet tulee huolellisesti tarkastella.

Datakeskukset tuovat työtä ja verotuloja, mutta investoinnit tarvitsevat myös laajaa yhteiskunnallista tarkastelua.

Nyt datakeskusten rakentamisen sääntely tapahtuu pitkälti kuntatasolla ja valtion on vaikea puuttua yksittäisten datakeskusten rakentamiseen. Datakeskusten rakentaminen tapahtuu pitkälti rakennuslain säädösten nojalla ja edellyttää kunnalta rakennusluvan, jos laissa ei ole siihen poikkeuksia. Kunta voi myös kaavoituksella vaikuttaa datakeskusten rakentamiseen.

Datakeskushankkeille ja niiden luvitukselle tulee luoda uusi valtakunnallinen malli, jossa hankkeet tarkastellaan kokonaisvaltaisesti ennen niiden luvitusta.

Infrainvestoinneilla pysyviä kasvun eväitä itäiseen Suomeen

Keskusta katsoo, että itäinen Suomi tarvitsee oman, pitkäjänteisen ja yli vaalikausien ulottuvan investointi- ja uudistusohjelman. Pakettiin kuuluu sekä talouskasvua kiihdyttäviä toimia, että sosiaalisia uudistuksia. Näin kurotaan umpeen itäisen Suomen eroa muuhun Suomeen.

Investointeja tarvitaan ennen kaikkea perusinfraan. Tie- ja ratainvestoinneissa itäinen Suomi on jo vuosia ja etenkin nykyisen hallituksen aikana jäänyt varjoon.

Saimaan kanavan sulkeutuminen on siirtänyt erityisesti puutavarakuljetukset maanteille ja raiteille. Niiden nykyinen kunto ja kapasiteetti eivät riitä kasvavan liikenteen tarpeisiin.

Karjalan radan perusparannus Imatran ja Joensuun välille on saatava liikkeelle viipymättä. Kiireellisimmin tilannetta voidaan helpottaa lisäämällä junaliikennettä sujuvoittavia kohtaamispaikkoja. Myös Savon rata tarvitsee lisäinvestointeja kasvavien liikennemäärien vuoksi.

Olemassa olevaa rataverkkoa tulee hyödyntää entistä paremmin sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Tarvitaan rataosuuksien sähköistämistä ja uuden junakaluston hankintaa. Poikittaisyhteydet ovat luvattoman heikot, mikä lisää haavoittuvuutta.

Suomen turvallisuustilanteen nopea muuttuminen edellyttää yhteyksien parantamista ja lisäämistä lännen ja pohjoisen suuntaan. Itämeren kuljetusreittien sulkeutumisen varalta meillä tulee olla yhteydet Ruotsin ja Norjan kautta Atlantille. Tähän tarvitaan ratojen sähköistämistä Joensuusta Kontiomäelle ja yhteyksien parantamista edelleen Ruotsin suuntaan.

Vesiliikenne on edullinen ja vähäpäästöinen kuljetusmuoto erityisesti painaville ja suurikokoisille materiaalivirroille. Saimaan kanavan korvaavan uuden kanavan rakentaminen Suomen puolelle tulee olla pidemmän tähtäimen suunnitelmissa.

Vesistöt ovat Suomen rikkaus, mutta myös liikkumisen hidaste. Poikittaisyhteyksien parantaminen sekä siltojen kunnostaminen varmistavat liikkumisen myös itä-länsisuunnassa.

Itäisen Suomen voimavarat ovat metsissä ja maataloudessa. Perusväyliin pitää panostaa, jotta raaka-aineet saadaan liikkeelle ja jalostukseen. Miljardiluokan korjausvelka ei voi odottaa vuosia. Maito, liha, kasvikset ja monet muut raaka-aineet on saatava liikkumaan vuoden jokaisena päivänä.

Yhteiskunta digitalisoituu kaiken aikaa. Digipalvelut soveltuvat yhä useammalle ja säästävät julkisen sektorin henkilökuntaa keskeisiin tehtäviin. Digipalvelujen edellytyksenä ovat toimivat yhteydet. Verkkovalmiuksia ja matkapuhelinten kuuluvuutta koko itäisen Suomen alueella tulee parantaa, tarvittaessa lakisääteisesti. Tämä on välttämätöntä jo pelkästään ihmisten arjen turvallisuuden vuoksi.

Yritysten vakuudet ja rahoitus ajan tasalle

Itäisen Suomen kehityksen yhtenä suurena esteenä on investointien puute. Se puolestaan johtuu yhä useammin rahoituksen saatavuudesta ja vakuuksien puutteesta. Erityisiä ongelmia rahoituksien ja vakuuksien kanssa itäisessä Suomessa on pienillä ja keskisuurilla yrityksillä ja maataloilla.

Pankit ovat kiristäneet vakuusvaatimuksiaan. Kiinteistöjen arvot laskevat monilla alueilla. Tarvitaan uudenlainen takausjärjestelmä pankkien ja yritysten välille. Yhtenä vaihtoehtona on valtion ja alueen kuntien yhteisesti omistaman rahoitusyhtiön perustaminen.

Keskusta esittää, että valtio myöntäisi itäiseen Suomeen määräaikaisen oikeuden tehdä alaskirjaukset kunnan taseeseen käytöstä poistetuista kiinteistöistä ilman, että tämä vaikuttaa kunnan ajautumiseen kriisikunnaksi (esimerkiksi tarpeettomat sote-kiinteistöt, tyhjiin jääneet koulut jne.).

Kuntatalouden ja tätä kautta alueen elinvoiman kannalta olisi myös hyvä, että yhteisöverotuoton metsäerästä merkittävästi suurempi osa tuloutettaisiin hakkuukohteiden sijaintikuntiin.

Rakennetaan vahvuuksille

Itäinen Suomi on täynnä maamme elinvoiman, huoltovarmuuden ja omavaraisuuden kannalta tärkeitä luonnonvaroja. Keskustan yli satavuotiseen aate- ja arvomaailmaan kuuluu, että maata viljellään ja varjellaan. Luonnonvaroja käytetään harkiten ja viisaasti.

Luonto tarjoaa matkailu- ja virkistysmahdollisuuksia. Haluamme kehittää uudenlaisen Saimaa-ilmiön eli matkailuyhteistyön koko itäisen Suomen hyväksi. Matkailun kehittämiseen kuuluvat mm. kestävä luontomatkailu, matkaketjujen sujuvoittaminen ja suorat lentoyhteydet maailmalle. Työ- ja elinkeinoministeriön tulee osoittaa rahoitusta matkailun kehittämiseen itäisen Suomen alueelle.

Meidän tulee hyödyntää luonnonvaroja kestävällä tavalla sekä uuden teknologian ja tieteen tuomien ratkaisujen avulla. Näin saamme tuotteita ja palveluja kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille.

Hajautettu maataloustuotanto kestää paremmin kriisejä, turvaa huoltovarmuutta ja sitä kautta kokonaisturvallisuutta. EU:n vihreä siirtymä voi toteutua vain peltojen ja metsien avulla.

Tämä pitää nähdä mahdollisuutena. Itäisen Suomen alueet ovat olleet jo pitkään menettäjiä myös maa- ja ruokataloudessa. Läntisen ja itäisen Suomen välinen ero maatalouden kannattavuudessa on kasvanut kiihtyvää tahtia.

Itäisen Suomen ohjelmaa tulee laajentaa koskemaan myös maataloutta ja maatiloja yli nykyisen EU-ohjelmakauden. Valtion pitää varata siihen riittävät voimavarat. Ohjelmassa tulee turvata itäisen Suomen maaseudun elinvoima investointitukien korotuksilla, rahoituksen saatavuuden parantamisella, aloitustukien kehittämisellä ja kansallisen maataloustuen alueellisten painotusten tarkastelulla.

EU-politiikkaa on hyödynnettävä alueen kasvun hyväksi

Yhteistyössä tulee huolehtia, että Itä- ja Pohjois-Suomi säilyttävät EU- ja muissa tuissa harvaan asutun alueen asemansa. Viime kädessä vastuu Suomen puolen pitämisestä on hallituksella.

Seuraavan ohjelmakauden rahoitukseen tulee saada erillisrahoitusta rajamaakuntien tukemiseen (vrt. Brexit). Tukialueena evoi olla koko Suomi. Rahoituksessa tulee myös huomioida Kaakkois-Suomen aluetta, Kymenlaaksoa ja Etelä-Karjalaa, jotka ovat kärsineet Venäjän rajan sulkeutumisesta.

Itä- ja Pohjois-Suomen kehityserojen tasaamiseen tarkoitettua EU:n koheesiorahoitusta ei saa leikata muiden alueiden tukemiseksi. Koheesiopolitiikan rahoitus on kehittämisrahoitusta, eikä sitä ei tule käyttää sotilaallisen liikkuvuuden parantamiseen ilman kompensatiota itäiselle Suomelle.

Sekä rauhan että sodan aikana käytettävä kaksoiskäyttöteknologia ja -tuotteet ovat hyvä mahdollisuus myös itäiselle Suomelle.

Asuttu raja on turvallinen raja. Itäisen Suomen asuttuna pitäminen ja alueen vahvan talouden ja elinvoiman turvaaminen on koko Suomen huoltovarmuuden ja turvallisuuden takia elintärkeää. Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää Suomen omia keinoja, EU:n tarjoamia mahdollisuuksia sekä Naton investointeja ja hankintoja.

Kokeilut liikkeelle, itäinen Suomi etujoukoissa

Maailma ympärillä muuttuu. Asioita tulee tehdä uudella tavalla. Pitää myös uskaltaa rohkeasti kokeilla jotain uutta.

Erityistalousalueet ovat käytössä monissa maissa eri puolilla maailmaa. Kohdennetuilla vero- ja investointituilla on saatu hyviä tuloksia alueiden kehittämisessä. Sen paremmin Suomen kuin EU:n lainsäädäntö ei ole esteenä erityistalousalueen perustamiselle.

Keskusta tekisi itäiseen Suomeen erityistalousalueen.

Erityistalousalueen perustaminen oli vahvasti esillä jo viime vaalikaudella. Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä (HAMA) teki perustuslailliset selvitykset eri toimenpiteistä, joita voitaisiin toteuttaa alueellisina kokeiluina.

Nyt jos koskaan on aika ottaa rohkea askel ja ottaa erityistalousalueet käyttöön myös Suomessa. Keskusta tekisi itäiseen Suomeen erityistalousalueen.

Keskustan esityksiä alueellisiksi kokeiluiksi

Opintolainahyvitys harvaan asutulle maaseudulle töihin muuttaville

Alueellinen opintolainahyvitys tulee ottaa uudelleen työn alle. Alueella asuville korkeakoulututkinnon suorittaneille opintolainansaajille voidaan tiettyjen edellytysten täytyessä myöntää hakemuksesta opintolainahyvitys, joka olisi enintään 8 800 euroa tai 60 % lainamäärästä.

**Keskusta on valmis
tekemään
opintolainahyvityksestä
pysyvän.**

Opintolainahyvityksen käyttöönottoaminen on yksi keino ammattitaitoisen henkilöstön saamiseksi esimerkiksi rajaseuduille. Norjassa käytössä oleva malli on osoittanut tarpeellisuutensa henkilöstön saamiseksi ja alueellisten kasvu- ja kehityserojen tasaamiseksi.

Keskusta on valmis tekemään opintolainahyvityksestä pysyvän.

Verohuojennus palkkaan harvaan asutulle alueelle työn perässä muuttaville

Verohuojennus työn perässä harvaan asutulle alueelle muuttaville voi auttaa joidenkin alojen työntekijäpulaan. Verohuojennus toimisi samaan tapaan kuin työn perässä usein kasvaville kaupunkiseuduille muuttavalle maksettu muuttoavustus, mutta päinvastaiseen suuntaan.

Työnantajamaksujen poisto uusilta harvaan asuttujen alueiden yrityksiltä

Itäinen Suomi tarvitsee lisää yrittäjiä ja yrittäjyyttä. Työnantajamaksujen määräaikainen poistaminen aloittavilta yrityksiltä kannustaisi kokeilemaan siipiä ja pienentäisi yrittäjyyden riskiä.

Syrjäseutulisä harvaan asutuilla alueilla toimiville valtion ja kuntien virkamiehille

Samaan tapaan voisi toimia myös syrjäseutulisän palauttaminen käyttöön. Tämän käytöstä Suomessa on jo vuosikymmenten kokemus. Syrjäseutulisä auttaisi saamaan palkattua työntekijöitä esimerkiksi sisäisen turvallisuuden tehtäviin itäiseen Suomeen.

Japanin kotiseutulahjoitusmallin suomalaisen version toteuttaminen.

Furusato Nozei eli kotiseutulahjoitusmalli on Japanissa käytössä oleva suosittu toimintamalli, jossa ihmiset voivat tehdä vapaaehtoisia rahalahjoituksia asuinkuntansa ulkopuoliselle kunnalle. Lahjoittaja voi valita, mihin kohteeseen haluaa suunnata varat. Vastalahjaksi lahjoittaja saa paikallisia tuotteita, kuten elintarvikkeita, palveluita tai lahjaesineitä. Japanin mallissa lahjoitussumman voi vähentää tuloverotuksessa

Vastaavan mallin soveltuvuutta Suomen oloihin on kartoitettu konsulttitoimisto MDI:n selvityksessä.

Vaihtoehtoiset mallit MDI:n esityksen mukaan kokeilujen pohjaksi olisivat

- a. kotiseuturahoitus vastikkeellisena joukkorahoitusmallina,
- b. kotiseuturahoitus vastikkeettomana joukkorahoitusmallina ja
- c. kannatuskuntalaisuus.

Kunnille kannusteita työllistämiseen rankaisemisen sijaan

Itäisen Suomen työttömyysluvut ovat muuta maata korkeammat. Hallituksen päätökset esimerkiksi työttömyysturvan leikkaamisesta eivät toimi, jos työpaikkoja ei yksinkertaisesti ole tarjolla. Työttömyydestä kunnille aiheutuvat kustannukset kasvavat, vaikka kunnan mahdollisuudet tilanteen korjaamiseen ovat rajalliset. Asia kannattaa kääntää pälaelleen ja kannustaa kuntia työllisyyden parantamiseen sakkomaksujen maksamisen sijaan.

Suomen kymmenen heikoimman työttömyysprosenttikunnan joukossa on seitsemän kuntaa yksin Pohjois-Karjalasta. Esimerkiksi vuonna 2025 Pohjois-Karjalan kunnille aiheutuvat sakkomaksut ovat arviolta 20 miljoonaa euroa.

Keskusta esittää vähintään vuoden mittaista kokeilua, jossa kunnilta ei peritä sakkomaksuja valtiolle, vaan vastaava summa tai merkittävä osa siitä osoitetaan maakunnan työllisyysalueelle työllisyyden parantamiseen. Työllisyysalue voi ohjata tätä rahoitusta esimerkiksi koulutustason parantamiseen, kuntouttavaan työtoimintaan, starttirahoihin tai muihin parhaaksi katsomiinsa toimenpiteisiin. Alueilla tiedetään parhaiten, mitkä ratkaisut ihmisten työllistymiseksi ja työllistämiseksi toimivat.

Itäiseen Suomeen Viron veromallin suomalainen versio

Kyseessä on yhteisöveron malli, jossa yrityksen sisään jääviä voittoja verotettaisiin ulos jaettavia voittoja kevyemmin. Tämä kannustaa yrityksiä kasvamaan, investoimaan ja työllistämään.

Itäiseen Suomeen peruskoulukokeilu

Itäisessä Suomessa tehdään peruskoulupilotti, jossa lisätään matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opetusta ja vahvistetaan osaamispohjaa. Tavoitteena on myös koulutus- ja oppimiserojen kaventaminen.

Itäiseen Suomeen osaamisen tiekartat

Ammattikorkeakoulut tekevät itäisen Suomen osaamisen tiekartat, joissa selvitetään itäisen Suomen kasvun kannalta keskeisimmät alat ja niiden koulutuksen koko arvoketju.

